

2020-10-25

stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

kopia: stadsmuseet@stockholm.se
lansstyrelsen@stockholm.se

Yttrande över planförslaget Van der Huff 8, Stockholms stad. Dnr. 2017-06896

Svenska byggnadsvårdsföreningen har tagit del av planförslaget, utsänt för samråd, och anför följande synpunkter utifrån föreningens verksamhetsområde:

Sammanfattning

SBF avstyrker förslaget i dess nuvarande form av följande skäl:

- Den föreslagna utformningen av den nya byggnaden är inte anpassad till områdets höga kulturhistoriska värden och berörda uttryck för riksintresset Stockholms innerstad med Djurgården (AB 115), och uppfyller inte kraven enligt 2 kap. 3 § och 6 § pkt1, plan- och bygglagen (PBL).

Synpunkter

Planförslaget är väl genomarbetat och tar fasta på den kulturmiljöanalys som har gjorts för projektet. Den nya byggnaden tar visserligen grönområden i anspråk vilket innebär att stadens gröna lungor beskärs ytterligare. Men i detta fall har stadsplanearkitekten P.O. Hallman, som svarade för den ursprungliga detaljplanen, planerat för en större offentlig byggnad på skolans tomt. Dessutom uttalade sig Paul Hedqvist, den senare detaljplanens och skolbyggnadens arkitekt, att den aktuella ytan längs Helgagatan kunde passa för ytterligare skollokaler, på den del av fastigheten som nu är aktuell för hyreslägenheter.

Med detta sagt vill Svenska byggnadsvårdsföreningen tydliggöra att detta ärende handlar om en ytterst känslig miljö - blåklassad enligt Stockholms stads kulturhistoriska klassificeringskarta - direkt intill kvarteret Metern som utgör värdekärna i riksintresset och är känt som ett skolexempel på de för tiden nya tankarna om storgårdskvarter. Projektet berör en viktig principfråga, nämligen hur man förtätar så att man får ett arkitektoniskt samspel mellan äldre och ny bebyggelse utan att förstöra stadskaraktären.

Fastigheten Van der Huff 8 ramas in av en elegant och sparsmakad 20-talsklassicism övergående i en, med avseende på volymer och proportioner, väl anpassad funktionalism. Gemensamma stildrag är putsade murverkshus med sadeltak, spröjsade fönsterpartier i gedigna material, en ljus och varierad färgsättning och det för Hallman typiska, oregelbundna gatunätet som samspelar med naturliga grönområden med slingrande parkvägar, inspirerad av den

österrikiske arkitekten och stilbildaren Camillo Sitte. Helhetskaraktären är harmonisk och ett föredöme för god stadsplanering.

Detta till skillnad mot området sydöst om den aktuella fastigheten som visar exempel på senare arkitektur i kvarteret Rektangeln som med sina avvikande volymer, fasader och färgsättning påverkar ovan nämnda helhet negativt och ger ett i sammanhanget dystert intryck. Med lärdom av tidigare misstag kan man konstatera att den föreslagna nya byggnadens utformning är ytterst illa anpassad till miljön med avseende på fasadutformning, takform, utformning av takfot, höjd och bredd.

Trots att planförslagets syfte anges vara att värna de höga kulturvärdena och trots föreslagna gestaltungsbestämmelser visar illustrationen att den nya byggnaden kommer att leda till en påfallande skalförskjutning och förvanskning av helhetsmiljön. Den visar också att det inte finns några arkitektoniska element som visuellt anknyter till den angränsande äldre bebyggelsemiljön, en miljö som värderas högt i riksintressebeskrivningen och som också lyfts fram i konsekvensbeskrivningen som hör till planhandlingarna.

Illustrationen visar tydligt att de föreslagna gestaltungsbestämmelserna är helt otillräckliga för att kunna innebära en garanti för den goda anpassning som miljön kräver för att inte den sammanhållna karaktären ska skadas.

I detta ärende har inte minst de boende framfört kritik. Det är i den här typen av stadsdelar som kvadratmeterpriset är som högst för bostäder. Att i stadsutvecklingen välja att förtäta med god anpassning och bevara de viktiga karaktärsdragen i olika helhetsmiljöer är en nödvändig princip för att bevara Stockholms attraktivitet på lång sikt.

Svenska byggnadsvårdsföreningen anser att förslaget skall omarbetas så att den nya byggnaden förhåller sig respektfullt till- och underordnar sig områdets karaktär för att uppfylla de krav som kan ställas med hänsyn till de värden som anges i riksintressebeskrivningen, samt de tydliga bestämmelser till skydd för kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer som anges i plan och bygglagen.

Föreningen vill också hänvisa till det nyligen av riksdagen antagna *Arkitekturpolitiska målet* att ta tillvara och utveckla kulturhistoriska värden samt till det också av riksdagen antagna nationella miljö kvalitetsmålet *God bebyggd miljö* där vikten påtalas av att bevara det kulturella, historiska och värdefulla arkitektoniska arvet i form av värdefulla bebyggelsemiljöer.

För Svenska byggnadsvårdsföreningen

Tomas Nyström
ordförande

Stephan Fickler
verksamhetsledare

Kristina Berglund
adjungerad styrelseledamot